

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – KVĚTEN 2012

1. 5. ve 24.00 SELČ
15. 5. ve 23.00 SELČ
30. 5. ve 22.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

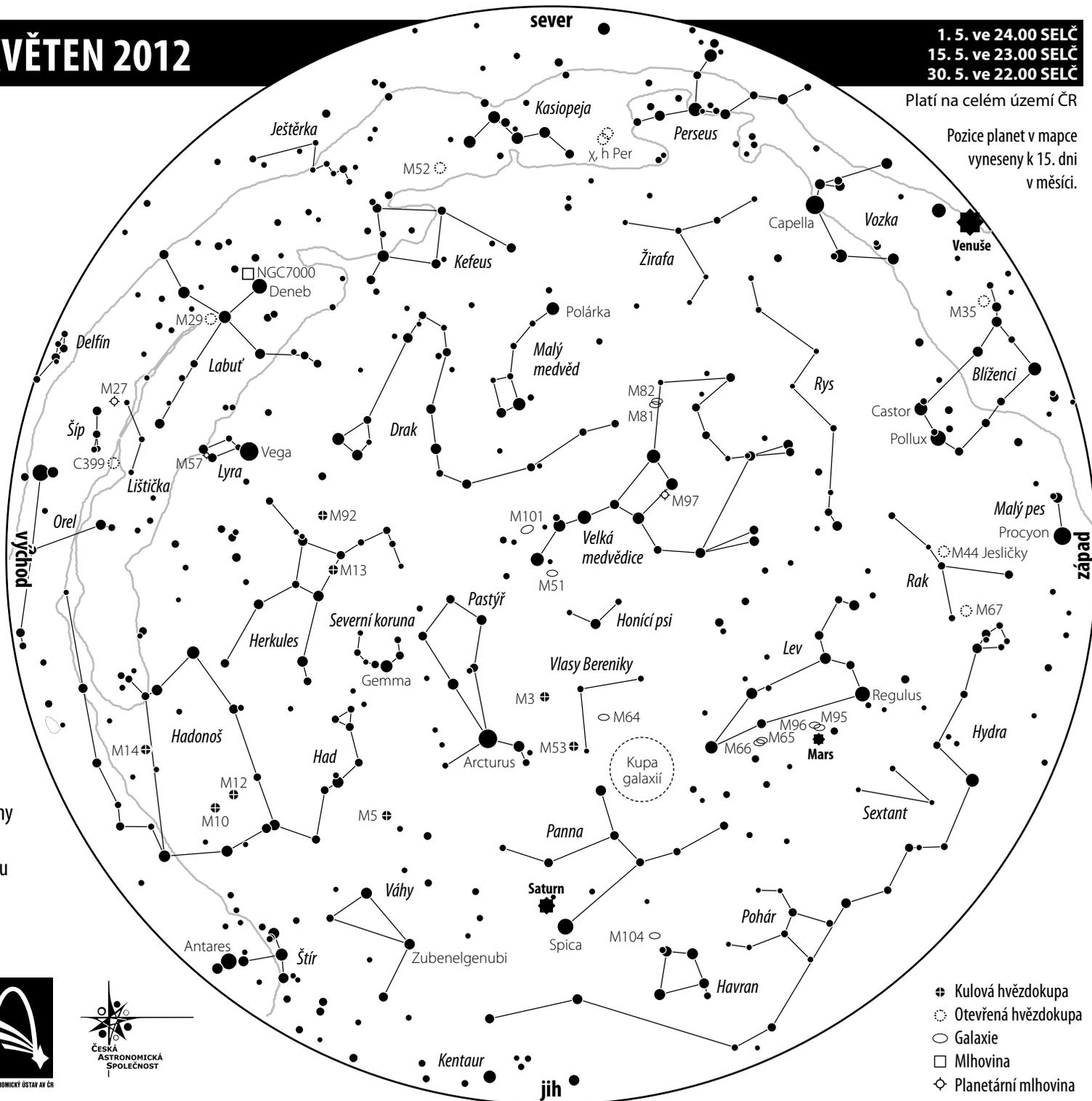
PLANETY

- Merkur – nepozorovatelný
- Venuše – vysoko na večerní obloze, velmi jasná (-4,4 mag)
- Mars – v první polovině noci v souhvězdí Lva (0,3 mag)
- Jupiter – nepozorovatelný
- Saturn – celou noc kromě jitra v souhvězdí Panny (0,4 mag)
- Uran – ráno nízko nad východem v souhvězdí Ryb (5,9 mag)
- Neptun – na ranní obloze v souhvězdí Vodnáře (7,9 mag)

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

4. Měsíc nedaleko hvězdy Spica v Panně a Saturnu
5. Maximum meteorického roje Eta Aquarid, frekvence 10–20 rychlých meteorů za hodinu, letos rušeno svitem Měsíce před úplňkem
6. Měsíc v úplňku (3.35 UT), největší v r. 2012 (33,5')
6. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 356 955 km)
12. Měsíc v poslední čtvrti (21.47 UT)
13. Jupiter v konjunkci se Sluncem, přesouvá se na ranní oblohu
19. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 406 448 km)
20. Měsíc v novu (23.47 UT)
20. Prstencové zatmění Slunce z České republiky bohužel nepozorovatelné (Čína, Japonsko, severní Pacific, USA)
22. srpek Měsíce nedaleko Venuše na večerní obloze
26. III. Astronomický den na Jizerce v Jizerské oblasti tmavé oblohy (www.izera-darksky.eu)
27. Merkur v konjunkci se Sluncem, přesouvá se na večerní oblohu
28. Měsíc nedaleko Marsu
24. Měsíc v první čtvrti (20.15 UT)

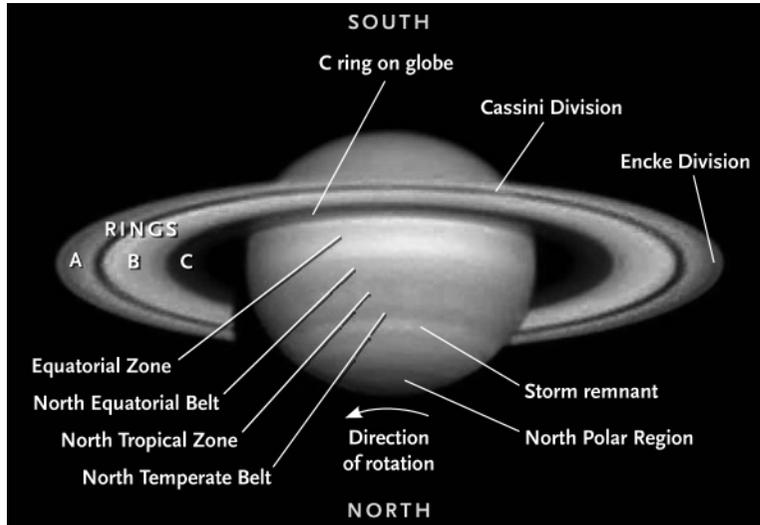
Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h
Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz
a www.udalosti.astronomy.cz

- ⊕ Kulová hvězdokupa
- Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ⊕ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – KVĚTEN 2012

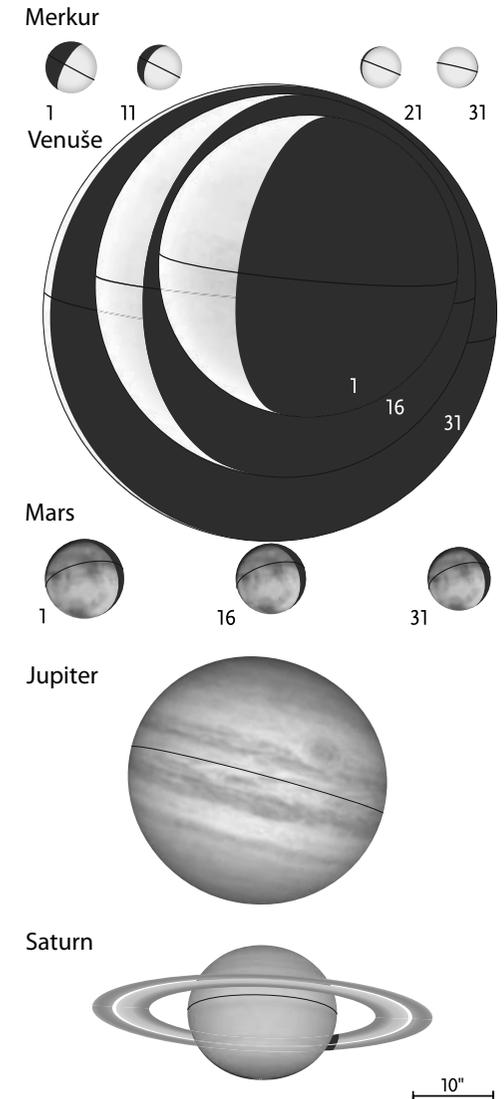
Na noční obloze můžeme pozorovat i bez drahého vybavení mnoho zajímavých objektů. První podmínkou je ale kvalitní tmavá obloha bez světelného znečištění, která se dnes bohužel vyskytuje již velmi vzácně. Na městské obloze spatříme pouze nejjasnější hvězdy a hodnotně pozorovat můžeme jenom Měsíc a planety. Pokud chceme nahlédnout do vzdálenějších končin naší galaxie či za její hranice, musíme se vydat daleko za město, do míst bez veřejného osvětlení a jiných rušivých zdrojů světla. Na opravdu tmavé obloze spatříme bez dalekohledu stovky hvězd, stříbrný pás Mléčné dráhy a mnoho objektů vzdáleného vesmíru. Skvělým pomocníkem pro první toulky po hvězdách nám může být triedr (ideálně 10×50 nebo 12×50) – binokulární dalekohled s relativně malým zvětšením a velkým zorným polem, který nám odhalí desítky zajímavých objektů.

Květnová obloha stále vybízí k pozorování planet. Na večerní obloze jasně svítí **Venuše**. Zajímavé bude pozorovat změnu fáze a růst jejího úhlového průměru. Ten 1.5. činí 38,3" ale na konci měsíce, kdy má Venuše podobu velmi úzkého srpku již téměř 1'.

Mars se po březnové opozici stále vzdaluje a jeho úhlový průměr klesá pod 10". K rozeznání albedových útvarů na povrchu je zapotřebí dalekohledu většího průměru a velkého zvětšení.

V ideální pozici je naopak planeta **Saturn** s majestátním prstencem, který spatříme relativně malým dalekohledem. Větší přístroje (za dobrých podmínek stačí 10 cm) ukáží i Cassiniho dělení v prstenci. Zajímavé jsou rovněž měsíce Saturnu – 6 cm dalekohled ukáže největší z nich Titan, 15 cm přístroj pak Iapetus, Rhea, Dione a Tethys. Ještě větším dalekohledem se můžete pokusit najít i Enceladus. Všechny tyto planety, ale i Slunce a další krásy noční oblohy Vám rádi ukážeme na vlastní oči velkými dalekohledy na III. Astronomickém dni na Jizerce v sobotu 26. 5. 2012 od 13 hod. Chybět nebude ani zajímavé povídání o vesmíru.

Astronomická tábor pro děti a mládež s outdoorovým programem 19.–25. 8. 2012

II. ročník astronomického tábora pro děti od 10 let (vhodný i pro rodiče s dětmi) a mládež v malebném prostředí Maloskalska v Českém ráji.

- ubytování na Malé Skále, plná penze, noční svačina k pozorování
- doprovodný program – splutí Jizery na raftech, lanové centrum, hrady a rozhledny
- denní i noční pozorování (Slunce, Měsíc, planety, deep-sky) – k dispozici dalekohledy 8–40 cm, binar 125 mm, Lunt Ha, základy astrofotografie, astronomický software
- návštěva soukromé hvězdárny v Rovensku pod Troskami a IQ parku v Liberci, zábavné fyzikální a chemické pokusy, mikroskopie přírodních preparátů, hry a další

www.udalosti.astronomy.cz/tabor

Srovnání úhlových velikostí planet v květnu 2012.